

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI AR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY HÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASARNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRÖNÖVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 9.

Magyar népköztársaság

Debrecen, november 16.

(N. V.) 1849. április 14-én a debreceni nagytemplomban haragtól villámló szemekkel, magyar lelkének egész nemes hevével sujtott le Kossuth Lajos a Habsburg-dinasztiára. Lángoló kilobbanásának forrgeteges hatása alatt a magyar országgyűlés detronizálta a királyi házat és kikiáltotta a független, szabad magyar republikát.

Ami ma, a magyar nemzet legszentebb ünnepén, a budapesti országház kupolacsarnokában történt: tulajdonképpen folytatása annak, amit a magyar nép már 1849-ben elhatározott. A körülmények és a helyzet, amely a magyar népköztársaság kikiáltásához most az impulzust adta, egészen mások, mint az emlékezetes debreceni detronizálás idején. Akkor tizenhárom hónap elkeseredett szabadságharcán át jutott csak el a magyar nemzet ahhoz a jutalomra, hogy ennek az országnak a boldogulása és szabad fejlődése az Ausztriától és az uralkodóháztól való végleges és teljes elváláshoz van kötve, — most rövid tizenhat nap hozta meg ezt a világtörténelmi fordulatot. Az októberi vértelen forradalom, amely a világháború örületében végzetesen lecsapolt magyar energiák végső, de hatalmas árjával mindent elsöpörő és felborító erő kifejtése volt, egy csapásra megváltoztatta nem csupán azokat az alkotmányjogi formákat, amelyek megdönthetetlen dogmákként álltak sok évszázad nagy viharait, — hanem hihetetlenül gyors tempóban szántott végig a magyar nép lelkületén, érzésbeli felfogásán is. Nyilvánvalóvá vált, hogy a dinasztikusnak elkeresztelt magyar nemzetet, amelyről vakontapogatódzó politikusok még röviddel ezelőtt is mint az uralkodóház sziklaszilárd támaszkövére beszéltek, a világháború véres Golgotája lelkileg egészen átforgatta és ezeréves, veleszületett szabadságvágyát hatalmas indulattá fejlesztette ki. És míg október 31-ike előtt ez a lobogó indulat még csak a sötétben tapogatódzott, még csak a békés állapotok azonnali helyreállítását követelte olyan elementáris erővel, amely sarkaiból forgatta ki az imperiálista politikát, addig az októberi forradalom diadalmos lázongása testet és valóságot adott a magyar néptudatalatt megváltozott érzületének. Ez a test és ez a valóság a magyar népköztársaság, amely formailag már október 31-ike óta megvolt, de jogi alapot csak a nemzeti ünneppé avatott mai nagy napon kapott.

Kétségtelen, hogy Magyarországnak ezt a ma bekövetkezett megújodását az egész világ őszinte rokonérzettel fogja fogadni. A debreceni trónfosztást a szomorú és fájdalmas emlékü Világos követte. A történelem mindig megismétlődik: a második magyar köztársaságnak is megvan a maga fájdalmas Világosa, csak hogy amíg 1849-ben az orosz cárizmus dmasztikus érdekei miatt történt beavatkozása eltemette és nyomon követte a magyar köztársaságot; addig a német imperiálisták kergette magyarság mostani Világosa megelőzte és — megteremtette a republikát. És amíg 1849-ben még Anglia is csak hipokrita szemforgatással támogatta Kossuth Lajos évszázadokra előrelátó politikáját, hátmögött viszont a Habsburgokkal szövetségbe, addig most az a világszellem, amely az egész világot forrongásba vitte, őszintén és becsületesen támogatni fogja a magyar népköztársaság kiépítését és megszilárdítását. A trón nemcsak Magyarországon dőlt meg: a Habsburgokénál sokkal szilárdabb alapokra és biztosabb tradíciókra épült porosz királyság is megbukott a német császársággal együtt. A napok ma évtizedeket jelentenek: a lövészárkokkal végigszántott világban új politikai, új gazdasági és új erkölcsi felfogás diadalmaskodott és ez a felfogás még a Robespierre és a Marat forradalmi francia köztársaságát is az új idők szellemében tartott, valódi népköztársasággá akarja és bizonyára fogja is átalakítani.

Ez az új világszellem nem tagadhatja meg önmagát és nem állhatja útját annak, hogy a régi Magyarország helyén a legdemokratikusabb magyar állam alakuljon ki, még pedig azokon a geográfiai határokon belül, amelyeket ezeréves történelem dicsőséges lapjai szenteltek meg. Az új Magyarország nyomán új kultúra fog kialakulni, új gazdasági berendezkedés teremti meg azokat az életfeltételeket, amelyek nyelvi és nemzetiségi különbség nélkül minden polgárunk számára kívánatos és kedvezővé teszik a magyar népköztársasághoz való tartozandóságát és mert nem frázis, hanem történelmileg megpecsételt tény, hogy a politikailag és gazdaságilag is erős, magyar kulturájában eleven és a régi világból átvehető, de feltétlenül radikalizálандó hagyományaiban élő Magyarország egyenesen és feltétlenül európai szükségesség: erős a bizodalomunk benne, hogy ezt az újjáteremtett Magyarországot a békekonferencia nem fogja ugyanígyra megcsontítani, hogy a magyar

népköztársaságot jövő boldogulásának és fejlődésének életfeltételeitől megfosssa. A világ a wilsoni elvekkel van tele, a német imperiálistáknak az állandó világbéke megteremtése érdekében fontos és szükséges letörése után az angol és a francia imperiálisták is kiszorul majd a békekonferencia tanácskozó terméből. Logikus, hogy a háború felidézőinek el kell tűnniök a világtörténelem színpadáról: a béketárgyalásokat a megegyezés és a népszövetség szelleme fogja irányítani és azoknak az államoknak se érdeke, akikkel eddig önhibánkon kívül belekényszerített harcban állottunk, hogy a részeire osztott monarchia helyén új Balkánt és — magyar irredentát teremtsenek.

És ha bizunk benne, hogy a magyar népköztársaság lényegében csonkítottanul fog abból a végzetes világörületből kikerülni, amelybe Európát a német imperiálistákkal szövetségbe Hohenzollern hatalmi örület belekergette, — ugyanilyen erős a bizodalomunk abban, hogy az új magyar állam meg fogja tudni teremteni azokat a biztosítékokat, amelyek belső rendjének helyreállításához és fentartásához, valamint állami konszolidálásához szükségesek. Az új Magyarországnak minden polgára végre hozzájut az öt méltán megillető politikai és gazdasági jogokhoz és a magyar nép erős életösztöne, egészséges gondolkodása, becsületes élnivágyása és józan hazaszeretete bizonyára nem fogja cserbenhagyni azt a kormányt, amely politikai és még csak ezután inaugurálható demokratikus gazdasági rendszerével a magyar nép minden fia számára új lehetőségeket nyit meg és mindenkit, aki ebben a hazában él, egy jobb, szebb és szabadabb jövő felé visz el. Az utjelző, amely a jövő felé mutat, rendkívüli mértékben biztató és most mindenki számára egy feladat adódik: rendben, nyugalomban, odaadással, becsülettel munkával közreműködni abban a hatalmas alkotásban, amely még csak most fog elkövetkezni. A magyar népköztársaságra hatalmas feladatok várnak: el kell tisztítani az előrevezető uiból azokat az akadályokat, amelyeket a becsületlen népállam kialakulása elé a letűnt rendszer osztályuralmi vezetői tornyosítottak, a revolúció helyére pedig az evolúciónak kell lépnie, hogy Magyarország büszkén, nyílt homlokkal foglalhassa el a helyét a népek nagy családjában. Ebben a munkában a magyar népköztársaság számít minden egyes polgárának megértő közreműködésére, ami a fun-

damentuma a most emelkedő hatalmas épü-
letnek.

A szavak ideje lejárt, most a tettek
kora következett el. A mai nagy ünnepen
kiáltunk egy szívvvel, egy lélekkel: *Éljen a
magyar népköztársaság!* — és azután min-

denki folytassa a munkáját, hogy az új
magyar állam dolgozó társadalma annyi
hányattatás és szenvedés után, amellyel
ennek a népnek minden bűnét teljesen ex-
piálta, bevezethessen az állandó nyugalom
és béke révébe.

esküszünk, az utolsó volt. (Viharos, percekig
tartó taps.) *Most pedig ki fogjuk kiáltani a
független, szabad magyar köztársaságot!*

E szavaknál eddig még sohasem hallott
s szünni nem akaró, orkászertü tapsban és
éljenzésben tört ki a kupolacsarnok tömege.
Ekkor a tömegeből valaki néhány szót mon-
dott. Kitént, hogy egy negyvennyolcas hon-
véd volt. *Hock János* feléje fordulva, ezeket
mondotta:

— És te, nagy idők tanuja, megérted dia-
dalát amaz eszmének, amelyért kiüzdöttél. —
Megérted hazád feltámadását, a független
magyar köztársaság létesülését. (Óriási taps.)
Most pedig fel, testvéreim, ne csüggedjétek!
Ha a keresztre feszített Magyarország át-
szenvedi is a megváltás kínjait, azért miénk
a jövő! A nemzetgyűlést megnyitom.

A köztársaság kimondása

Nagy György jegyző felolvassa a kö-
vetkező néphatározati javaslatot:

**Magyarország Nemzeti Tanácsa a nép
akarataiból a következő néphatározatot hozta:**
Első cikk: Magyarország minden
más országtól független, önálló népköztár-
saság.

Második cikk: A népköztársaság
alkotmányának az új választójog alapján sür-
gösen egybehívandó alkotmányozó nemzet-
gyűlés állapítja meg. A magyar országgyűlés
képviselőháza és főrendiháza feloszlik, illetve
megszűnik.

Harmadik cikk: Addig, amíg az
alkotmányozó nemzetgyűlés másként nem
határoz, az állami főhatalmat Károlyi Mihály
elnöke alatt álló népkormány gyakorolja a
Nemzeti Tanács intéző bizottságával egye-
temben.

Negyedik cikk: A népkormány
alkosson sürgösen néptörvényeket. Először
az általános, titkos, nőkre is kiterjedő, nem-
zetgyűlési, törvényhatósági, községi választó-
jogról.

Másodszor: a sajtószabadságról.

Harmadszor: az esküdtbírószágról.

Negyedszer: az egyesülési és gyüleke-
zési szabadságról.

Ötödik cikk: a földműves népnek földhöz
juttatásáról.

Ezen törvényeket léptesse a kormány
sürgösen életbe és hajtsa végre.

Ötödik cikk: Ezzel ellenkező tör-
vényes intézkedések hatálya megszüntetetik.
Minden egyéb törvényes intézkedés hatály-
ban marad.

Budapest, 1918 november 16.

Hock János elnök minden egyes cikk után
feltette a kérdést:

— *Elfogadják-e?*

A nemzetgyűlés valamennyi cikket egy-
hangulag, közfelkiáltással elfogadta.

Hock János elnök: A Nemzeti Tanács át-
ruhazza a kormányra a végrehajtó hatalmat
azzal a korlátozással, hogy azonnal bocsássa
ki a megfelelő törvényeket és azok végrehaj-
tásáról gondoskodjék. — Bejelenti, hogy a
Nemzeti Tanács egybe fogja hívni az alkot-
mányozó gyűlést, amely meg fogja állapítani
a köztársasági alkotmány alapelveit.

Károlyi Mihály beszéde

Ezután Károlyi Mihály miniszterelnök
állott föl, akit viharos lelkesedéssel fogadtak.
— Rettenetes öt év után mondtuk ki a
magyar független köztársaságot! — kezdte

Magyarország köztársaság!

A nemzetgyűlés proklamálta a köztársaságot

Budapest, november 16.

A főváros ma már korán reggel ünnepi
fényben ragyogott. Nemesak a forgalmasabb
utcákon, de a külvárosokban is minden há-
zon zászló lengett, a magyar nemzetiszíni
lobogók békeesen ölelkeztek össze a vörös
zászlók sűrű erdejével. Már reggel 8 órakor
óriási tömeg hömpölygött az országháza felé,
amely előtt a teret és a környező utcákat tel-
jesen megtöltötte a hatalmas emberáradat.
Az országház ormára kitétték a nemzetiszíni
és a vörös lobogót. A kupolacsarnok előtt
emlékvénnyel építettek, ezen hirdették ki a ma-
gyar népköztársaságot.

A szervezett munkásság és a testületek
rendezett, zárt sorokban vonultak fel. A ren-
det a Népőrség és a szervezett munkásság
vörös karszallagos bizalmi férfiai tartották
fenn. A tömeg meghaladta a kétszáz ezer em-
bert. Negyed 10 óra után egymásután érke-
tek eg a kormány, a Nemzeti Tanács, a fel-
oszló főrendiház és képviselőház tagjai, akik
a népőrség kordonján keresztül jutottak be az
épületbe.

Az ünnepség a képviselőház és a főrendi-
ház ülésével kezdődött.

A képviselőház ülésén

Szász Károly elnökölt. Alig hatvan képviselő
volt jelen. A jobboldal halálos csendben, a bal-
oldal tomboló lekesedéssel hallgatta meg az
elnök bejelentését arról, hogy a magyar

nép megvetete az aapját az önálló, független
és szabad magyar népköztársaságnak. Kife-
jezte azt az óhaját, hogy Magyarország bé-
kés, boldog jövődjé és területi integritása
biztosítva legyen. Indítványára a képviselő-
ház kimondta a feloszlását. Végül hitelesítet-
ték a jegyzőkönyvet és átküldték a főrendi-
háznak.

A főrendiház ülése

is igen rövid volt. Wlassich Gyula báró el-
nök a következő bejelentést tette:

— A történelem forró szele járja át a vilá-
göt, államképző erők dolgoznak, új államok
alakulnak és lépnek a régiéik helyére. Ezek-
nek a forró történelmi időknek minden órája
nagy eseményeket hoz. Meghozta Magyar-
ország teljes függetlenségét is. Most a füg-
getlenség biztosításában óriási munka vár
ránk. Reméli, hogy az új kormánynak sikerül
megóvni és olyan békét kötni, melynek Ma-
gyarország ne áldozata legyen. Letették a
fegyvert, abban a reményben, hogy nem volt
üres szó, hogy ez a háború a háború ellen
folyt és a népek szövetsége létrejöhet.

Ezután a jegyző felolvasta a képviselő-
házi ülés jegyzőkönyvét. Az átiratot tudomá-
su veszik és az elnök kijelenti, hogy miután
az országgyűlés egyik háza magát megszünt-
tette nyilvánította, a másik sem tanácskozhat,
miért is a főrendiház tanácskozásait be-
rekeszti.

A nemzetgyűlés

Tíz órakor a kupolacsarnok a villamos-
lámpák ragyogó fényében és világításában
pompázott. Nemsokára megérkeztek a kép-
viselők, majd negyedóra múlva a főrendek,
élükön Wlassich Gyulával, illetve Szász Ká-
rolyal. Az ezertagú Nemzeti Tanács tagjai
csaknem kivétel nélkül együtt vannak. Tizen-
egy órakor bevonult a kupolacsarnokba Ká-
rolyi Mihállyal az élén a kormány. Hatalmas
éljenzéssel fogadták őket.

Hock János a Nemzeti Tanács elnökét,
zúgó tapsorkán fogadja.

Hock János megnyitja a nemzetgyűlést

Hock János elfoglalta az elnöki széket és
a következő beszéddel nyitotta meg a nem-
zetgyűlést:

— *Ha nemzetünk történelmét felnyitjuk,
egy évezredes temetőnek kapuján lépünk be.
Könnyes szemekkel tapogatunk hőseink és
vértanúink síremlékén. Voltaira kijelentése
szerint a világtörténelemben egy nemzet sem
volt szerencsétlenebb a magyarnál. Hányszor
roskadtunk össze vérünkben, nemzedékeinket
kiirtották emberöltőkre. Mohácsnál össze-
törve, szabad prédájává lettünk a német csá-
rságságnak, amely egymásután rabolta el
megmentett kincseinket: királyválasztó jo-*

*gunkat és alkotmányunkat. Vérbe fojtották
szabadságmozgalmunkat. Nyomor, szenvedés
és bitófa volt a magyar szabadsághősök kál-
váriajárása. Viszont kitüntetésekkel, rang-
emlékekkel jutalmazták nálunk a hazaárju-
lást. (Viharos taps.) Elnyomatásunk idején
mindig nyugatról vártuk a megváltást és szá-
zas rabságában elsovadt a nemzet. Ne fe-
ledje el Franciaország, hogy nagy fia: Napo-
leon, schönbrunni kiáltványában függetlenség-
et, békét kínált nekünk s jogainkat elismerte.
A 49-iki detronizálás és a köztársaság kikiáltá-
s után elnyomatás lett a sorsunk. Az ez-
után időkben az uralkodónak rabszolgatartás
volt a célja. Így belesodródtunk a német szö-
vetség kényszerével a világháborúba, amely
a nemzet virágát letarolta. Ezen kupolacsar-
nokból hirdetjük a világnak, hogy becsüle-
tünkért harcoltunk, de terjeszkedési céljaink
sohasem voltak. A cárizmus letörése után a
magyarok voltak az elsők, akik kibontották a
pacifizmus zászlaját. Eletünk kockázatával
váltkoztunk arra, hogy a nemzet erőit Wil-
son programjának értelmében szervezzük,
hogy megdöntsük a régi rendszert, ha kell,
forradalmi uton. Összetörtük az osztályura-
lom rendszerét. Összetörtük a trónt és elszá-
kadtunk a német szövetségestől és az osztrá-
koktól, amely elszakadás nem az első, de,*

URANIA

Ma, vasárnap
november 17.

Görög Olga

Debreczen kedvenc elő-
madonája minden elő-
adásban betétként énekl
„Miert születtem kuny-
hóban én.”

Zenélő Heideberg A.
szövegét Szóke Szakál
írta.

**Palota-
forradalom**

a trón örömei és boldog-
talanságai 5 felvonásban

Főszereplő:
STELLA HARE.

APOLLO

Ma, vasárnap
november 17.

Olga Desmond

főszereplésével

Bolgotajárás

finnregény
5 felvonásban.

Arany Bika mozi

Ma vasárnap
november 17.

Horváth műsor!

Waldemar Psilander

főszereplésével

Ejegyzés az autóban

vígjáték 3 felvonásban.

A boldogság kapuja

dramma 3 felvonásban

Az előadások minden
mozgókban
4-től 6-ig, 6-tól 8-ig,
8-tól 10-ig.

beszédét a miniszterelnök. — E nemzetgyűlés egyesíti az egész magyar népet és úgy állunk a nemzetek összességére. *Ha tudunk dolgozni idegen célokért, most dolgozunk kell a magunk érdekében.* Az örömmámorban nem szabad megfélemlenünk arról, hogy a mai nagy örömmágnak meg vannak a keserű árnyoldalai is. A külföld még mindig azt hiszi, hogy nálunk még mindig sötét reakció van. El kell oszlatnunk a külföldön minden félreértést, meg kell értetnünk mindenkiel, hogy *mi testvéri egyetértésben akarunk élni. Wilson elveit, a népek örendelkezési jogát akarjuk megvalósítani. Teljesen szakítunk a régi piszkos diplomáciai szerződések rendszerével.* Azt akarjuk, hogy a megkötendő szerződésekről a világ minden polgára tudjon. Föl fogom olvastatni azt a szikratáviratot, amelyet a népkormány ma szétküldött az egész világnak.

Hock János félbeszakítja Károlyi Mihály beszédét s közli, hogy odakünn a nagy tömeg 12 órára várja az itt hozott határozatok kihirdetését.

A Nemzeti Tanács Bokányi Dezsőt, Jászi Oszkárt és Lovász Mártont küldötte ki, hogy hirdessék ki a határozatot.

Távirat a világ népeihez

Nagy György legyző felolvasta a szikratáviratot, amelyben a népkormány közli a civilizált emberiséggel, hogy Magyarország köztársaságnak nyilvánította magát.

„Ezen történelmi órában meghatott lélekkel és bizalommal néz azon nemzetek felé, amelyek ellen háborúba kényszerítették. Megállapítja a magyar kormány, hogy a múlt büneiért a magyar nemzet nem felelős. A történelem tanúságot tesz mellettünk. A történelem bizonyítja, hogy Magyarország ezer év óta nem folytatott hódító politikát. Ezer év óta egyetlen más ország területéből ne mhódított el semmit. Ellenkezőleg: negyvennyolcban élet-halál harcot vívott az osztrák császári lázzal, amely harcot az orosz császárság beavatkozása döntötte el. A nemzet leverten belenyugodot a hatvanhetes ugynevezett „kiegyezés”-be. Ezen kiegyezés lehetetlenné tette a többi nemzetekkel való testvériséget. Dialektikus forradalmunk ezen kiegyezést felborította. A ma kikiáltott köztársaság a multtal teljesen szakított. A népkormány kéri a civilizált népeket, hogy a magyar nemzetet társként vegyék be a népek szövetségébe. A világ népeihez fordulunk azzal a kéréssel: támogassák Magyarországot újalakításának munkáiban. Magyarország reméli, hogy megtalálja az országban élő testvérenemzetekkel az együttműködés lehetőségét. Kéri a népeket, hogy a magyar népköztársaság alakulását vegyék tudomásul, ismerjék el a népek szövetségének egyenjogú tagjainak. A népköztársaság kijelenti, hogy a népek megbízottait szívesen látja, azok részére biztosított előjogokat tiszteletben tartja. Ugyanezen elbánást kéri a maga megbízottjai részére.”

A nemzetgyűlés a távirat fölolvását lelkes éljenzessel fogadta és a Nemzeti Tanács megadta a felhatalmazást a távirat elküldésére.

Kunfi vádat emel a háborút folytatók ellen

Kunfi Zsigmond miniszter: A hála és kegyelet érzésével köszöntöm mindazokat, akiknek élete és munkássága megérlelte a mai napot. Martinovicsra gondolok s azokra, akik negyvenkilencben először proklamálták a köztársaságot. Azon sok ezer munkásra gondolok, azon sok ezer szociáldemokratára, akik földöntetés közepette tolonckocsikban, rendőrllovak patái alatt politikai idealizmusuknak gyönyörű példáját adták. A királyi hatalom, mely megindította és elvesztette a háborút és az amely ezzel együtt dolgozott, a latitudinok, uszoratókék hatalma a mai napot véget ért. Ebben az országban csak annak lesz szava, aki dolgozik. A nép nevében vádat emelnek azok ellen, akik a királyi hatalommal szolidaritás voltak. Vádat emelek, mert folytatták a háborút, mert a nép ellenségei, mert

családi, hatalmi érdekből a nép millióit áldozták fel. A politikai szabadság, a köztársaság mindez csak eszköz arra, hogy a nagy néptömegeket a gazdasági jólét fokára emeljük, hogy a harcot ne az anarchia, hanem a meggyőzés fegyverével folytassuk. A szociáldizmus felé való fejlődés útja a nemzetközi szociáldemokrácia felé vezet. Most megkérem a világ összes szociáldemokratáit, hogy egy új nép van itt, amely velük együtt harcolni a szolgátság, a szegénység, elnyomatás ellen. Kériük őket, mint proletárokat ne engedjék ezen most kialakult demokráciát az entente imperialistái által mefojtani. Mi ezen kormányban csak addig fogunk a helyünkön maradni, amíg az azon uton arad, amelyet választunk. Most piros zászlók alatt együtt haladunk a világ minden népével előre a világszabadság felé. (Hosszantartó taps.)

Gyengén hangzik egyik sarokban a felkiáltás: — Eljen a vörös forradalom.

Hock János elnök befejezettnek nyilvánította a nemzetgyűlés tanácskozását. A tömeg elénekelt a Himnuszt, miközben odakünn a munkásdalárda rázendített a Marsellaire.

A népnek kihirdetik a köztársaságot

Amíg odabenn az ülés folyt Bokányi Dezső és Jászi Oszkár a képviselőház lépcsőjéről hirdették ki a hozott határozatokat. A tömeg frenetikus tetszéssel fogadta a határozatokat. A zenekar felváltva a Himnuszt és a Marsellairet látszotta. A képviselőház fölött repülőgépek keringtek és virágokat szórtak.

Károlyi ünneplése

Egyszerre feltűnt Károlyi Mihály alakja a bejárat előtt. Percekig tartott a viharos ünneplés.

Károlyi ezeket mondotta:

— Győzött a magyar nép, győzött a forradalom. Megalkotuk a magyar népköztársaságot. A magyar népakarat egyetlen irányító számunkra. Biztosítani akarjuk Magyarországot szabadságát és a népek uralmát. A nép jogait biztosító intézményeken kell dolgozunk, földhöz kell juttatni a föld munkásait, olyan választójogot akarunk megvalósítani, amelyek alapján összeülő nemzetgyűlés az ország igazi akaratának kifejezője lesz.

Károlyit valóságos extázisban hallgatta a közönség.

Ezután még Hock János, Garbai Sándor beszéltek a tömeghez. Főlegkor véget ért az ünneplés s a tömeg lassan oszladozni kezdett. Károlyi Mihály két körön között autóiához igyekezett, de a tömeg meglátva őt, áttörte a kordont, vállaira vette s úgy vitte az egész Alkotmány-utcán keresztül, ahol autóba ültetett.

Habsburg József fölesküldött a köztársaságra

Budapest, november 16. Habsburgi József ma a minisztertanács kezébe letette az esküit az új köztársaságra. Kijelentette, hogy hű polgára akar lenni a köztársaságnak és felajánlotta szolgálatait. Károlyi Mihály a felvétel előtt kijelentette, hogy nagyra értékeli Habsburgi Józsefnek ezt az elhatározását, mert tudja, hogy nagy lelki tusák előzték meg és évszázados tradíciókat kellett megtagadnia, de éppen ez emeli az esküjét értékét.

— Adakozás. Lindenberger János dr. prépost 500 koronát adományozott a közbiztonsági szolgálatot végző szervek részére és 500 koronát a harcsterről hazatérő katonák fogadásának költségeire. Az adományozott összeget Rostás István főkapitány ur kezéhez, illetve a Vöröskereszt pénztárába utaltam. Figadja a kegyes adakozó hálás köszönetem nyilvánítását. Márk Endre polgármester.

Holnap érkeznek a 3-as honvédek

Fogadtatás a kaszárnnyában

A körösmezei karhatalmi kirendeltség parancsnoka, Szily Eduard százados tegnap bejelentette a karhatalmi parancsnokságnak, hogy hazafelé tartó magyar honvédek Delatinnál megtámadtak az ukránok és a honvédeknek csak heves kézigránátharc után, a melyben két halottat veszítettek, sikerült keresztülvágniuk magukat és a határig jönni.

Amikor megérkeztek Körösmezőre kiderült, hogy a honvédecapat a 309. honvédegyalogezred két zászlóalja, 1800 ember és 70 tiszti Zivuska őrnagy vezetése alatt és a fiuk majdnem kivétel nélkül a 3. honvéd gyalogezred katonáiból alakították a 309. gyalogezredet, amelynek legutóbb parancsnoka a szintén debreceni 3. honvédegyalogezredbeli Zivuska őrnagy lett.

A karhatalmi parancsnokság e jelentés alapján azonnal értesítette a katonák fogadására alakult bizottságot, amely megtette az előkészületeket a honvédek fogadtatására. A megérkező honvédek egyrészt a laktanyában, egyrészt a barakkokban helyezik el, ahol részükre vendégséget is rendeznek.

A két zászlóaljnyi honvéd, akik Ukrajnában voltak eddig, holnap reggel 8 órakor érkeznek meg a debreceni állomásra.

Megszűnt a debreceni Katonatanács

Átadják a pecsétüket a kormánybiztosnak

A debreceni Katona Tanács, amely a katonai ügyek intézését a forradalom kitörése verevől kezdve vezette, ma tartotta Balla Jenő ezredes elnöklété alatt utolsó ülését.

A Katona Tanács Hegedűs Béla dr. legyző indítványára kimondta, hogy a Katona Tanács működését annak folytán, hogy a kormánybiztos hivatali működését megkezdte, megszüntnek tekintti, a feloszlást kimondja, az iratokat és pecsétet egy küldöttség a kormánybiztosnak a holnapi napon átadja és erről a Nemzeti Tanácsot és állomásparancsnokságot értesíti.

Balla Jenő ezredes az ülés berekesztése előtt meleg szavakkal vett búcsút a Katona Tanács tagjaitól:

— A kormány felhívta a katonaságot, hogy csatlakozzék a Nemzeti Tanácshoz, a csapatok egyhangú lelkesedéssel tették le esküjüket a népkormányra és éltették a köztársaságot. Megalakult a Katona Tanács, hogy támogassa a Nemzeti Tanácsot Debrecenben és Hajdumegyében a rend és fegyelmetartása érdekében. Munkássága később kiterjedt az északi megyékre is s talán sikerült is megteremteni a rendet. A Katona Tanács munkásságáról a kormány is tudomása van, úgy hogy a Katona Tanács minden tagja büszkeséggel, önértettel tekintlet vissza arra a munkásságára, amelyet a rendfentartása, a Haza érdekében kifejtett. Különböző csapatoktól jöttünk össze, hozzánk csatlakozott a szervezett munkásság két értékes tagja és ezekkel együtt egyetértve Hazánk érdekében a legnagyobb ambícióitól áthatva tettük meg azt, amit annak érdekében kötelességünk volt megtenni. Mint a Katona Tanács elnöke, bár nem tudom, hogy feljogosítottnak érezhetem-e magam arra, a Köztársaság nevében hálás köszönetemet fejezem ki Önöknek, a Katona Tanács utolsó ülését bezárom s kívánom, hogy az Isten tegye nagygyvá az új Magyarországot.

A tót nemzeti tanács a cseh csapatok kivonulásáért

Budapest, november 16. A Turócszent-mártonban székelő tót nemzeti tanács tárgyalásokat folytatott a magyar kormánnyal, hogy a békekonferenciáig megegyezést létesítsenek a közrend fentartására. A kormány tárgyalások előfeltételül kikötötte, hogy a cseh csapatokat vonják ki az ország területéről. A tót nemzeti tanács ehhez hozzájárult és megbízottat küldött Prágába, aki ott tolmácsolja azt a kívánságot, hogy a cseh csapatok önként vonuljanak ki az országból.

Jászi miniszter kijelentette, hogy ha az az előfeltétel, hogy a cseh csapatok vonuljanak ki az ország területéről, teljesül, akkor hajlandók vagyunk a további tárgyalásokra és létre is jöhet a megegyezés azokon a kereteken belül, amelyeket a románoknak is felajánlottunk. A cseh törekvések folytán a tót kérdésben is alighanem csak a békekonferencia hozhat végleges döntést.

Pegyeseres erővel verjük vissza a cseheket

Budapest, november 16. Trencsént, Rattkát és Zsolnát a cseh csapatok még megszállva tartják. Keleti és déli irányban való előnyomulásuknak azonban csapataink útját állják.

A demarkációs vonalat teljesen megszállták a szerbek

Budapest, november 16. Báttaszéket a szerb csapatok pénteken megszállták. A szerbek már elfoglalták a Pécs—Bala—Szabadka—Nagybecskerek—Temesvár—Lugos—Orsova vonalat, amely megfelel a Belgrádban megkötött fegyverszüneti szerződésben megállapított demarkációs vonalnak.

Ferdinánd egyesíteni akarja Erdélyt Romániával

Budapest, november 16. Csikszeredai hatóságaink kezei közé jutott Ferdinánd román királynak egy előhívása, amely közli a román csapatoknak Erdélybe való bevonulását és azt is kijelentette, hogy a csapatok azért jönnek Erdélybe, hogy annak Romániával való egyesítését megvalósítsák.

A város új jövedelmei

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése —

A jog- és pénzügyi bizottság Vargha Elemér dr. tb. főjegyző elnöksége alatt ülést tartott, amelyen több igen fontos szabályrendeletet tárgyaltak, amelyek mind új jövedelmi forrásokat nyitnak a város házipénztára részére.

Vásáry István dr. ismertette az egyes szabályrendeleteket, először a közlekedési adóra vonatkozó szabályrendeletet, amely szerint a villamoson közlekedési adót fizet mindenki, a közhivatalnokok, a sajtó tagjai, a munkások és a tanulmányi kivételével. A közlekedési adó személyenként szakaszjegy után 2 fillér, egész menetjegy után 4 fillér, bérlet- és szabadjegyek után azok évi értékének 10 százaléka, a magánfogatok és bérkocsik közlekedési adója egyfogatu kocsik után évi 100 korona, kétfogatu után évi 150 korona; gépkocsik (automobilok) után löerönként évi 10 korona.

A bizottság a javaslatot általánosságban és részleteiben is letárgyalva, azt elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek.

Elfogadta és elfogadásra ajánlja a bizottság a telekértékadó ismert javaslatát, amely fél százalékos állapotban állítja meg az adót.

Ismertette azután Vásáry István dr. tanácsnok a pezsgő-adó javaslatot, amely szerint minden üveg debreceni gyártmányu pezsgő után 2 korona, hazai gyártmányu után 4 korona és külföldi gyártmányu után 6 korona adót vetnek ki.

A bizottság e javaslatot is elfogadta.

Letárgyalta és elfogadta végül a bizottság Vásáry István dr. előadásában a városi póttulletekre vonatkozó javaslatot, amelynek rendelkezései ezek:

Az örökösödési póttulletek egyenes ágon való örökösödés esetén 3000 koronán alól semmi, 3000 koronától 10,000 koronáig 0,5 százalék, 10—50,000 koronáig 1 százalék, 50—100,000 koronáig 1,5 százalék, 100—250,000 koronáig 2 százalék, 500,000 koronáig 2,5 százalék, 750,000 koronáig 3 százalék, ezen felül 3,5 százalék.

Oldalági örökösödés esetén: 3000 koro-

nán alól 0,5 százalék. Egyébként az előzők kétszerese.

A két első pontba nem tartozó örökösödés esetén: 3000 koronán alól 1 százalék, azontúl az első skála háromszorosra.

Ha az ingatlan megszerzője már ingatlan tulajdonos volt: 10,000 koronán alól 1 százalék, 100,000 koronáig 2 százalék, 500,000 koronáig 2,5 százalék, ezen felül 3 százalék.

Ha megszerző még ingatlan tulajdonos nem volt: 10,000 koronán alól illetékmentes; 100,000 koronáig 0,5 százalék, 250,000 koronáig 1 százalék, 500,000 koronáig 1,5 százalék.

Az új szabályrendeletek, amelyek a legközelebbi közgyűlés elé kerülnek, több mint két millió korona új jövedelmet jelentenek a városnak.

Megnyílt a városi könyvtár és a nyilvános könyvtár

Ma délben hivatalosan megnyitották Debrecen város kulturális törekvéseinek eddigi legszebb két eredményét: a Közművelődési Könyvtárt és a Szépművészeti Muzéumot, illetve Nyilvános Képtárt, amelyeknek létrehozásában Csűrös Ferenc dr. tanácsnokot nagy elismerés illeti.

A Közművelődési Könyvtár három teremben van elhelyezve. A könyvek műfajok szerint nyertek elhelyezést az egyes szobákban. A könyvtárban olvasóterem is van, ahol az összes helyi és fővárosi lapok is a közönségnek rendelkezésére állanak. Itt nyert elhelyezést a régi városi könyvtár, amelyet több ezer kötetnyi klasszikus és modern irodalom-ból vett könyvvel egészítettek ki.

A Szépművészeti Muzéum legértékesebb anyaga 87 műalkotás, amelyek közt a legelső külföldi és hazai mesterek képei vannak, iskolák szerint. E festészeti remekek közt szerepel Munkácsi Mihálynak, Lotz Károlynak, Telepynek, Szinyei-Mersének egy-egy eredeti festménye.

A városi tanács ma délben testületileg jelent meg a két kulturális intézményben, annak hivatalos megnyitására. A városi tanács ne-

vében Márk Endre polgármester elismerését fejezte ki Csűrös Ferenc dr. kulturális tanácsnoknak és Nagy József könyvtárigazgatónak, aki a Közművelődési Könyvtárt fáradhatatlan munkássággal és nagy hozzájárulással rendezte be.

Mindkét kulturális intézmény létrejöttét nagyban elősegítette a kormány és a Muzéumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének hozzájárulása, amelyek nagy összegre rugtak, míg ezzel szemben a városnak igen csekély összeggel kellett hozzájárulnia.

A két intézmény a közönség részére is nyitva van.

Tisztek ünnepelték a köztársaságot

Tüntető menet a Piac-utcán

Az este a Hungária kávéházban meglepően s váratlan formában mintegy száz, részben már leszerelt honvéd és 39-es tiszti lelkes tüntetést rendezett a köztársaság mellett abból az alkalomból, hogy a nemzetgyűlés ma kikiáltotta a magyar demokratikus népköztársaságot.

Lelkes beszédek hangzottak el, majd a fiatal lobogó vér tüze kihajtotta a tiszteket és a kávéház hozzájuk csatlakozott intelligens közönségét s a nagy tömegre főlzaporodott tiszti csoport a köztársaságot éljenezve végigvonult a Ferenc József-uton.

Közben a Szózatot, a Himnuszt, majd a Marseillet énekeltek és szüntelenül zugott a kiáltás:

— Eljen a magyar köztársaság!

A tüntető menet levonult a nagytemplomig, ahol ismét elénekeltek a hazafias forradalmi dalokat, azután sokáig tüntettek a köztársaság mellett és a királyság ellen.

Végül rendben és lelkes hangulatban vonultak innét fölfelé a Ferenc József-uton s küldöttségileg keresték fel a „Debreceni Független Ujság” szerkesztőségét, ahol ismételen lelkesen adtak kifejezést köztársasági érzelmeiknek. Sgyben pedig nehezítelve említték meg, hogy Debrecenben a nagy nap örömeire semmiféle külső ünnepies szín, vagy hangulat nem fejezte ki a város lelkesedését ez esemény fölött.

Honthy Hanna bűvös tánca és Káldor mulató-jelenete a béke-kabarén

A mai nagyszabású békeünnepély és táncmulatság a Bikában

A mai örömteli nap középpontjában kétségtelenül az a nagyszabású békeünnepély áll, amelyet délután 3 órakor a Bika disztermében rendeznek a debreceni újságírók szabad-szervezete javára. Az ünnepély délután három órakor kezdődik egy páratlanul érdekes béke-kabaréval. A debreceni színtársulat elitje lép föl ezen s valamennyien azt ambicionálják, hogy valami meglepően élvezetes számot produkáljanak ez alkalommal, ami előtt a rendező kabarétól.

Vezetni fog ebben Heltai Jenő igazgató, akinek nagyszerű számai vannak. — Verő Márta, ez a méltán kedvelt művész, Vályi Nagy Géza rendkívül hatásos alkalmi prólogját fogja előadni, majd pedig mint szemrevaló magyar parasztemeleteske, egy magán-jelenettel szerez rendkívül derűs perceket.

A műsor egyik clouja — ezt elárulhatjuk — Honthy Hanna bűvös tánca lesz. Egy csodaszép táncjelenet ez, amelyet a művész a fővárosban akart bemutatni, azonban az ünnepélyes alkalommal itt is fölveszi most programjába. Honthy Hanna táncművészete tehát egy ritka látványosságban fog itt megvilágozni.

Különösen kitesz magáért Káldor Dezső, aki legelőbb kedvét viszi színpadra. Káldor mulatni fog Kiss Béla zenekarával. Énekel.

Fegyveres összeütközés készül az olaszok és a délszlávok között

A szerb csapatok bevonulása Laibachba

Bécs, november 16. A Reichspost szerint azt jelentik Laibachból, hogy szerb csapatok a délszláv nemzeti tanácsal történt megállapodás alapján és az entente nevében megszállták Laibach városát. A szerb csapatok parancsnoka parlamentért küldött az olaszok parancsnokához a következő üzenettel:

Szerb csapatok a délszláv nemzeti tanácsal egyetértőleg és az antánt nevében megszállták Laibach városát. Parancsot kaptam, hogy az olasz előrenyomulást délszláv területem megakadályozzam. A szerb csapatok parancsnokának kellemetlen lenne, ha kénytelen lenne fegyvert használni, amire az olaszok további előrenyomulása kényszerítené. Ha vérontás történne, ezért a szerb csapatok parancsnoka minden felelősséget elhárít magáról.

Az olasz csapatok parancsnoka kijelentette, hogy ezt a jegyzéket eljuttatja a római kormányhoz.

Francia megszálló csapatok Blazéezban

Strasbourg, november 16. Miután tegnap az entsheimi hídnál francia járőrök jelentek meg, a francia csapatok bizonyára már megszállták Kolmárt. Mühlheimben ma délre várják a francia csapatok bevonulását.

Ukránia csatlakozik a föderatív Oroszországhoz

Kiev, november 16. A hetman Ukrajna névéhez küldött üzenetben bejelenti Oroszországnak mint föderatív államnak visszaállítását és kijelenti hogy Ukrajna belép tagul ebbe az államszövetségbe. A hetman új kormányt nevezett ki, amelynek elnöke Gerbel volt közlelmezési miniszter.

Anglia enyhíti a németek elleni blokádot

Basel, november 16. A versaillesi haditanácsban Anglia bejelentette, hogy a fegyverszüneti feltételek végrehajtása után a Németország elleni blokádot enyhíteni fogja.

Berlin, november 16. A Vorwärts jelenti Bernből: Annak az angol állami bizottságnak amely a német hadsereg vezetői ellen emel vádat a nemzetközi jog és a hadviselés szabályainak megsértése ellen, 26 tagja van, köztük a hadügyminisztérium, az admirális és a külügyi hivatal képviselői, továbbá nemzetközi jogtudósok, újságírók és a többi entente állam hasonló célú bizottságának egyes tagjai. A vád a volt német császár és a német vezérkar ellen irányul.

Ellenforradalmi akció Szabolcsvármegyében

Nemzetőrséget szervez egy zászlós 800,000 koronával

Még meg sem született a hivatalos magyar köztársaság, már is megindult ellene az alkamunka. Titkos kezek hintegetik az ellenforradalom magját és aláakarják a sárga az új magyar demokratikus alkamunka gyökereit.

Ilyen titkos kezek alkamunkáját leplezte le most a debreceni karhatalmi parancsnokság.

A nyírségi garázdálkodók megfélemlítésére a debreceni karhatalmi parancsnokság Kövendy honvédfőhadnagyot küldte ki, aki 40 huszárral a legszebb eredményeket érte el és a nyugalom helyre is tudta állítani. Tegnapelőtt jelentették a főhadnagynak, aki ezidőszerint Nyírcsádon van, hogy Nyírcsádon és a környéken egy zászlós jár 40 emberrel, aki nemzetőröket toboroz. Kövendy főhadnagy érdeklődött a dolgok iránt és megállapította, hogy a zászlós valóban nemzetőrség föllállítására indított akciót. Megállapította továbbá, hogy a zászlós hadügyminiszteri fölhatalmazásra hivatkozik és hogy 840 ezer korona pénze van, amit mindenhol mutogatott, végül, hogy minden nemzetőrnek napi 66 korona zsoldot fizet.

Kövendy főhadnagy az esetről azonnal

jelentést tett a debreceni karhatalmi parancsnokságnak, ez pedig a hadügyminisztériumnak, ahol megállapították, hogy ilyen megbízatással senkit sem küldtek le Szabolcsba, annál kevésbbé, mert a hadügyminisztériumnak napok előtt még nem állott 840000 korona készpénz a rendelkezésére nemzetőrség alapítása céljából. Nyilvánvaló lett tehát, hogy itt a titkos kezek amaz embereinek egyike dolgozik, akik a vidéken ilyen horribilis pénzüsszegekkel járnak s nagy pénzüsszetésekkal magukhoz édesgetik az embereket s a maguk céljaira szervezik őket az ellenforradalom szolgálatában. Ilyen 66 koronás napidíjjakkal lassanként a forradalmi nemzetőrség elől elvonják az embereket s amikor készen megszervezett csapataik vannak, megkezdendék nyíltan és a ma még titokban folytatott akciót.

A hadügyminiszter sürgős parancsára a debreceni karhatalmi parancsnokság utasítást adott Kövendy főhadnagynak, hogy a zászlóst tartóztassa le, a pénzt kobozza el és a zászlóssal együtt küldje be Debrecenbe.

— **Meghívó.** A függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága és összes utcai választmányai november 17-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a függetlenségi kör helyiségében (Csapó-utca 17.) gyűlést tart. Az intézőbizottsági és választmányi tagokat ezután kérjük pontos és teljes számbeli megjelenésre. — Tárgy: Általános politikai helyzet és párt-szervezkedés. Bacsó Dezső dr., pártelnök.

táncol, hegedűn játszik. Sőt énekelni fog Kiss Bélával együtt s eljátsza Honthy Hanna nótáját is. Káldor mulatójelenete frappírozni fogja a közönséget. A műsor változatosságát emelni fogja Pálffy József hírlapíró a világeseemények legújabb híreivel.

A pompás kabarét *konfetti-korzó* követi ezután lesz a gyermekszínház, amelyben Kabos Ipolyka, Kohn Zsóka, Witth Böske szerepelnek s a béke-színház, amelyben Sterbinszkyné, Juridesz János, Bánvász és Rólkó hadnagyként mint gyorsrajzolókat, Pílisz Géza és mások lépnek föl. Lesz szépségverseny, újság- és képeslap-börze stb.

Hat óra után sor kerül a béke első nagyszabású *táncmulatságára*, amelyet már türelmetlenül vár különösen a leszerelt ifjuság. A terem fűtve lesz.

Jegyek a nagyszabású mulatságra már válthatók délután 2 óráig a Színházi Figaro jegyirodáiban (ref. egyházi bérpalóia) s azontúl a Bika dísztermében, a béke-kabaréra: páholy (öt személyre) 25 kor., a földszinten I. rendű hely 6 kor., II. rendű 5 kor., III. rendű 4 kor., erkélytűlő 2 kor., állóhely 1 kor., énekelvények csak a díszteremben válthatók, helygyeknek és férfiaknak 6 kor., páholy 25 kor., és a vizalmi adó.

Bizonyos, hogy a legjobb kedvvel ünnepli ma a debreceni közönség az új Magyarországot a Bika dísztermében, ezen a nagyszabású, jótékony célú, emlékeztető béke-ünneplén. Célszerű a megfelelő jegyekről mielőbb gondoskodni.

Az ellátatlanok részére beszerzett gabona újabb részletének kiadása

Két havi készletet ad ki a közlelmezési ügyosztály

A városi tanács közlelmezési ügyosztálya felhívja a város lakosságának mindazon nem termelő és részben termelő tagjait, akiknek fedezetlen házi szükségletükre október hó 1-től 1919 augusztus 15-ig terjedő időre szükséges gabona a 120778—1918. O. K. H. sz. rendelet alapján beszerzettetett, hogy november hó 18-tól kezdődőleg a lakásuk szerint illetékes városi lisztirodában személyesen jelentkezzenek s a jelentkezzenek s a jelentkezés alkalmával személyazonosságukat, valamint családtagjaik létszámát igazoló okmányokat, rendőri bejelentő lapjaikat hozzák magukkal.

A vásárlásra jelentkezett ellátatlan igényjogosultak részére az 1919. augusztus 15-ig terjedő időre megvásárolt készletekből egvelőre csak az 1918 december és 1919 január havi szükségletnek megfelelő mennyiség szolgáltatható ki. A termények őrlését a vonatkozó rendelet alapján a város vezérőrsi s így a vásárlók a két havi szükségletüket 87 százalékra megőrölve liszt alakjában a megfelelő korpa mennyiséggel együtt kaphatják csak ki.

A vásárlók a lisztirodától ezen két havi mennyiségre utalványt kapnak, melyen pontosan fel van tüntetve, hogy az illető malom a ála tárolt készletből melye iszfajtákat és korpát, miy mennyiségben és árban tartozik a félnek kiszolgáltatni. A kiszolgáltatott liszt és korpa ára a malomnál az átvételkor készpénzben azonnal lefizetendő. A felek tartoznak a liszt és korpa elszállításához szükséges zsákokat az átvételkor magukkal vinni. A kiszolgáltatandó őrlemények ára a következő finom tézszaliszti kgrként 302 fillér, főzöliszti 84 fillér, buzakenyérliszti 53 fillér, buzakorpa 38 fillér. A két havi mennyiségre csak azon háztartások részére adatik utalvány, amely háztartások részére jelentkezésük folytán a készlet annak idején beszerzettetett, illetve akik a két havi mennyiséget már megkapták. Az utalvány csak azon malomra érvényes, ahol az első két havi mennyiség kiadatott.

A szabad kereskedelem helyreállítása

Folyik a központok leszerelési munkája

Debrecen, november 16.

A háborúból a békébe való átmenetnek egyik legfontosabb problémája a szabad kereskedelmi forgalom visszaállítása, amire nemcsak a magyar kereskedelem, de a vásárló közönség szempontjából is felette sürgős szükség van. A háborus kormányoknak a közellátásra vonatkozólag kiadott intézkedései között egyike volt a legelhízottabbnak, hogy a közszükségleti cikkeket központosították és megbénították, lehetetlenné tették a szabad versenyt, amely pedig egyedül lett volna alkalmas árszabályozó és amelynek megkötése teremtette meg a sok visszaélést is. És ha már maga a központosítás is elhízott gazdasági intézkedés volt, — ahogyan azt nálunk Magyarországon megcsinálták, az egyenesen merénylet volt a kereskedelem szabadsága, de a vásárló publikum érdekei ellen is. Az altruisztikusoknak mondott központokba éppen azokat az érdekelteket vették be irányító és vezető faktoroknak, akiknek az illető szakma kihasználása és a felette való korlátlan uralom volt elementáris érdekük és a központok részvénytársasági formája — minden korlátozó rendelkezési intézkedés ellenére is — a legtágabb teret nyújtotta az üzleti nyereszkeskedésnek.

Ilyenformán a központok teljesen céltévesztett intézményekké váltak és nem csupán árszabályozó célokat nem szolgáltattak, de még az árukészletek feltáráására se voltak alkalmasak, sőt ellenkezőleg: nem tréfa, hanem szomorú tény, hogy amint egy újabb központ megjelent, azonnal eltűnt az áru. — Még a legtisztességesebb érületű kereskedő is megdöbben, hogy a központ-részvénytársaság üzleti szempontjainak kiszolgáltatása a maga árukészletét és így joggal állapítható meg, hogy a központok létesítése volt első sorban megteremtője a láncereskedelemnek és az áruhalmozásnak, ami mindkettő csak fokozta a drágaságot és alkalmat adott a legéktelenebb árdrágításnak.

Természetes, hogy amint olyan kormány került az ország élére, amely a háború által okozott súlyos helyzetek és nagy nehézségek sürgős enyhítését vette programjába, annak egyik első ténykedése kellett hogy legyen a központok leszerelése és fokozatos megszüntetése. A Károlyi-kormány kinevezéséi között is szinte a legelső volt a központok leszerelésére kiküldött kormánybiztos kinevezése, még pedig olyan jogkörrel, amelyen kiterjedt jogköre egyetlen más kormánybiztosnak sincs.

Maga a központok leszerelése azonban nem vihető olyan gyorsan keresztül, amint arra a háború megszüntése folytán szükség volna és amint azt a drágaság enyhítésére irányuló törekvése kívánatosá tennék. — A világháború a meglepetések sorozata volt. — Amilyen meglepően jött, amennyire nem voltak rá elkészülve a széles néprétegek, olyan meglepő gyorsasággal fejeződött is be és éppen ez a gyors tempó tette lehetetlenné, hogy azok az előkészítő munkálatok, amelyek a háborúból a békébe való gazdasági átmenet áthidalására folyamatosan voltak, nem nyerhettek befejezést. Maga a katonai leszerelés is olyan rapid gyorsasággal és a háború hirtelen és az ismeretes rendkívüli körülmények

között bekövetkezett befejezése folytán annyira szervezetlenül folyik, hogy meg kellene döbenniünk és aggodással kellene eltelnünk az ország gazdasági jövője tekintetében, ha a gazdasági eszerelés is ilyen formában történe meg. A kormány azonban máris tett olyan intézkedéseket, amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy a gazdasági átmenet minden nagyobb megrázkódtatás nélkül menjen végbe. Ilyen intézkedés a központok leszerelésére vonatkozó rendelkezés is, amelynek végrehajtását egyelőre azonban lehetetlenné teszik az ország politikai helyzete és az a körülmény, hogy a kormány tagjai ez idő szerinti annyira igénybe vannak véve a politikai kérdések elintézésével, hogy a központok leszerelésére vonatkozó irányelveket még ezideig nem szabhatták meg, ezek nélkül pedig Vágó József dr. kormánybiztos — bármennyire képzett és kitűnő gyakorlati közgazdász is — nem folytathatja le a központok leszerelésének nagy munkáját. Az előkészületek azonban máris megtörténtek és — mint értesülünk — a debreceni kereskedelmi és iparkamara ebben a kérdésben szintén állandó érintkezésben van a kormánybiztossal.

Addig is azonban, míg a központok leszerelése megtörténik, a kormánybiztos olyan intézkedéseket fog tenni, amelyek alkalmasak lesznek arra, hogy a szabad kereskedelmi forgalmat legalább részben lehetővé tegyék és így a drágaság enyhüljön. Ez most ugyanis a legfontosabb szempont: olyan megélhetési feltételeket teremteni, amelyek alkalmazkodnak a változott viszonyokhoz. Ezt nemcsak a nagyközönség, de maga a kereskedelem is kívánatosnak tartja, amely máris — itt Debrecenben is tapasztalható — rátért az árnyócsökkentésének útjára. Erre kényszerítik a háború megszűnésének velejárói is: első sorban az, hogy a publikum vásárlási kedve lényegesen megesappant és így lassankint helyreáll az a normális állapot, hogy a kínálat nagyobb a keresletnél, ami lényegesen befolyásolni fogja az árak kialakulását. Egy másik tény is befolyással van az egyes árucikkekben máris tapasztalható áresökkenésre: az, hogy előkerülnek azok az árukészletek, amelyek éppen a központosítás miatt, vagy pedig a kedvezőbb konjunktúra bevétele érdekében rejtve maradtak. Ez a két jelentős körülmény máris lényeges enyhülést okozott és gazdasági körökben meg vannak győződve róla, hogy az árak kialakulása terén lassankint elfogunk jutni legalább ahhoz a nivóhoz, amely az árakat a háború első esztendejében uralta.

Hogy ennél nagyobb arányú áresökkenés várható-e, az mindenestre bizonytalan, mert minden a nemzetek egymásközötti kereskedelmi forgalmának újrafelvételétől és attól függ, hogy ezt a forgalmat azoknak a gazdasági elveknek az alapján fogják-e helyreállítani, amelyek mellett eddig a kereskedelmi és vámszerződéseket megkötötték. Az azonban bizonyos, hogy az eddig velünk ellenséges entente-államok: Amerika, Anglia és Franciaország olyan hatalmas árukészlettel rendelkezhetnek, amelyek beözönlése az árak szempontjából esetleg helyreállíthatja a normális állapotot. — Ez a három ipari állam ugyanis a háborúban tulprodukciónra kényszerült, mert ipari termelését még a háború által jelentősen felfokozott belső szükséglete sem tudta felemészteni. Egy másik jelentős szempontot sem szabad figyelmen kívül hagyni: azt, hogy a német, magyar és osztrák gyárak újból megkezdik füzemüket és így több

irányból gyakorol majd a visszaállított szabad kereskedelmi verseny befolyást az áralakításokra.

Évek kérdése ez semmiestre sem lehet, legfeljebb hónapoké. És ha a Károlyi-kormány a gazdasági kérdésekben is olyan átreformáló és átalakító tendenciákat fog követni, mint a nagypolitikában, akkor a magyar nép a legteljesebb bizalommal nézhet az ország gazdasági jövője elé.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

VASÁRNAP: Délután: Vén bakancsos és fia a huszár. Este: Nebántvirág.

HÉTFŐ: Felhő Klári, népszínmű. A) bérlet. KEDD: Hejehuja báró, operett. Bemutató előadás. Bérletszűnet.

SZERDA: Hejehuja báró. Bérletszűnet.

CSÜTÖRTÖK: Hejehuja báró. B) bérlet.

PÉNTEK: Hejehuja báró. C) bérlet.

SZOMBAT: Délután: Tiszavirág operett.

Este: Hejehuja báró. A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután: Nebántvirág, operett.

Este: Hejehuja báró.

Vigszínház

HÉTFŐ: Csodagyermek, bohózat, piros szín lap.

KEDD: Csodagyermek, bohózat.

SZERDA: Egy férfi, aki mindent tud, vigjáték. Bemutató.

CSÜTÖRTÖK: Egy férfi, aki mindent tud.

PÉNTEK: Nincs előadás.

SZOMBAT: Lyon Lea, dráma.

VASÁRNAP: Délután: Arany ember, regényes színmű.

Este: A szerető, színmű.

A színházi iroda hírei. Ma este játszák a Vigszínház. Ma kezd meg a Vigszínház működését. Este 7 órai kezdettel a Csodagyermek című rendkívüli mulatságos piros színlapos bohózat kerül színre. A pompás darab helyzet komikuma a csattanós és fordulatos jelenete elejétől mindvégig kacagtatják a közönséget. Főbb szereplők lesznek: Heltai, Verő Márta, Somogyi, Szigeti Ida, Varga Simon és Szabó Gyula. Jegyek a Vigszínház pénztáránál délelőtt 9—12-ig, délután 3—5-ig s este 6 órától kezdve válthatók. — Csokonai-színház. Ma vasárnap délután 3 órai kezdettel mérs kelt helyarákkal a legiőbb népszínművek egyike, a Vén bakancsos és fia a huszár kerül színre elsőrendű szereposztással. Este 7 órakor a nagy sikert aratott Nebántvirág operett lesz műsoron. Hétfőn a Csodagyermek Hétfőn este 7 órai kezdettel a Vigszínházban a Csodagyermek piros színlapos mulattató bohózat kerül színre. — Felhő Klári. A Csokonai-színházban holnap, hétfőn a Felhő Klári című népszínmű kerül színre A) bérletben. A hosszabb ideig pihentetett kiváló színpadi mű ezuttal teljesen új betanulással és elsőrendű szereposztással kerül felelevenítésre. Hejehuja báró. A szezon egyik legnagyobb sikerű opérettje a Hejehuja báró kedden kerül bemutatásra a Csokonai-színházban. A rendkívül érdekes premier előadásra a jegyek hétfőn reggel 9 órától válthatók.

Görög Olga ünneplése az Urániában. A kitűnő hangu művésznőt, ki egy betétdalt énekel a „Palotaforradalom” című filmdráma keretében, melegen ünnepelte a közönség. A művésznő a tapsokat ismétléssel köszönte meg. Ma utoljára van az Uránia műsorán ez a nagyszabású műsor, melyben úgy az első-rangu filmművészek, élükön Bruno Kastner és Stella Harf, int Heidelberg bájos betétdala igaz gyönyörűséget szerez a közönségnek. Előadások 4—6-ig, 6—8-ig és 8—10-ig. Jegy elővétel.

Olga Desmond, a iktűnő táncművésznőt látjuk az Apollóban a „Golgotajárás” című filmregényben, különösen brilliáns szerepben

Hetényi Heidelberg és Szöke Szakál dalát „Miért születtem kunyhóban én?” Görög Olga az Urániában minden előadáson énekl.

Waldemar Psilander ma az Arany Bika moziban.

Gunnar Tolnaes szenzációs szerepben, hétfőn, az Apollóban.

A csitri, a legnagyobb sikerű vigjáték holnap, hétfőn az Urániában.

12,200 koronás autó-ut

Zsaroló autótulajdonos

A forradalom és a köztársasági szellem még nem tudta elsöpörni az elmúlt rossz időknek a vámpírjait, vérszipolyozóit és gazembereit, akik nem ugyan revolverrel a kezükben, de annál sokkal rosszabb eszközökkel kegyetlenül visszaélve embertársaik kényeszerű helyzetével vagy szükségével, megszarolták azokat.

Egy ilyen zsánerű piócát leplezett le ma a debreceni rendőrség. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy egy budapesti autó-cég: **Török és társa, 12,000 koronát kért és vett föl egy debreceni uriaszonytól, azért, hogy autómobilon Budapestre Debrecenbe hozza.** Ezenkívül pedig 200 koronát követelt és kapott az autó visszavételért Budapestre.

A megszarolt uriaszony szegény most elhalt **Gál Zoltán** drnak az özvegye, aki az ura betegsége idején éppen Budapesten tartózkodott. Itt érte a szomorú hír, hogy az ura súlyos beteg s hogy állapota válságosra fordult. A szerencsétlen asszony minden utatmódot megkísérelt, hogy hazautazhassék, de tudvalevő, hogy a forradalom alatt a hazautazás lehetetlenné vált és dr. Gál Zoltánné nem tudott hazautazni. Érthető az a lelkiállapot, amiben Gál Zoltánné volt.

Végre ráakadt erre a Török és társa autómobilkereskedő cégére, amelynek képviselőjében annak **Juhász** nevű tagja oly megállapodást kötött dr. Gál Zoltánnéval, hogy autómobilon hazahozza Debrecenbe, de **ezért az utért 12,000 korona vitelbért fizet és ezenkívül az autó visszafelé teendő utjáért 200 koronát.**

Gál Zoltánné tehetetlenségében, minden más segédeszköz hiányában és azzal a rettenetes tudattal, hogy férje itthon a legsúlyosabb betegen fekszik, belement ebbe az üzletbe, elfogadta az ajánlatot és a cég ez összegeket, tehát 12,200 korona ellenében, lehozta Debrecenbe.

Itt azután az asszony elpanaszolta a lelketlen zsaroló manővert, amelynek áldozatán esett. Megtudta a rendőrség is és nyomban megindította az eljárást. Miután azonban időközben az autó visszament Budapestre, már nem lehetett a gépet lefoglalni. A debreceni rendőrség értesítette a budapesti VIII-ik kerületi rendőrkapitányságot, hogy az illető cég ellen árdrágítás címén folytassa le az eljárást.

A debreceni Nemzeti Tanács telefonszámjai. A Nemzeti Tanács s különböző szerveinek felhívására a következő telefonszámok szolgálnak:

Nemzeti Tanács	45
Karhatalmi népbiztos, főparancsnokság	756
Katonatanács	1271
Vasuti szindikátus	1275
Katonai élelmezési biztos	1286

HIREK

Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 17-én, tartandó istentiszteletek rendje: Nagytemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Ferteczy Károly segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Ladányi Zsigmond hittanhallgató; Kistemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Nemes István segédlelkész, délelőtt 11 órakor prédikál Ferenczy Gyula dr. egyetemi tanár, délután 2 órakor kátét magyaráz Révész Sándor hittanhallgató; Kossuth-utcai templomban délelőtt 9 órakor prédikál Szele György lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz László Albert segédlelkész; Árpádtéri templomban: délelőtt 9 órakor prédikál László Albert segédlelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Molnár Ferenc segédlelkész, Ispótyai templomban: délelőtt 9 órakor prédikál Zih Sándor lelkész, délután 2 órakor kátét magyaráz Nemes István segédlelkész; Homokkerti imaházban: délelőtt 9 órakor prédikál Kovács János vallásánár.

Az ág. hitv. evang. templomban délelőtt 10 órakor Zémán Zoltán végzi az istentiszteletet. Dlután 5 órakor ima.

Debrecen kormánybiztosának hivatalos helyiségei. A városi tanács ma délben rendkívüli ülést tartott, amelyen Debrecen város kormánybiztosa képviselőjében Kozma Lajos jelent meg s előadta a kormánybiztos ana kívánságát, hogy a város rendezzen be 7, de legalább 5 hivatalos szobát, ahol a kormánybiztosi hivatal, a karhatalmi biztosság és a Nemzeti Tanács nyerne elhelyezést. A városi tanács minden valószínűség szerint a mérnöki hivatal helyiségeit rendezi be a kormánybiztosság részére.

A Csokonai-kör felolvasó ülése. A Csokonai-kör ma tartja a Csokonai Vitéz Mihály emlékeztetének szánt ünnepi felolvasó ülést, amelyen Géresi Kálmán, Kardos Albert és Oláh Gábor felolvasással, Markovits Lajos és Verő Márta szavalattal működnek közre. Az ünnepi felolvasó ülés pontban 11 órakor kezdődik a vármegyeháza dísztermében.

A szellemi munkások szakszervezetének elnöksége ezúton kéri föl Debrecen összes szellemi munkásait, hogy szervezeti szabályzatának minnél tökéletesebben való elkészítése céljából folyó hó 20-ik napjáig, a szervezeti szabályzatra vonatkozó alapvető kérdéseket, kellőképen megfontolva, írásban tenni és azt a szakszervezet irodájába (Piac-utca 28. sz., Jogász- és Tisztviselő Kör) akár postán, akár személyesen, délelőtt 9-12-ig benyújtani sziveskedjenek. Saját érdeke minden szellemi munkásnak, hogy a kérdéshez minél alaposabban hozzászóljon, éppen azért minden véleménynek tág teret akarunk nyújtani, hogy azt aztán feldolgozva, a közgyűlés elé vihessük. Az elnökség.

Hadirokkantak alkalmazása. A magyar államvasutak igazgatósága főleg számviteli irodai munkák elvégzése céljából hajlandó volna részben Budapesten, részben pedig a szegedi leszámloló hivatalnál mintegy 200 olyan hadirokkantat alkalmazni, kik a számvetési lapműveletekben jártasak, írni olvasni tudnak, műveltségük pedig körülbelül oly mérvű, hogy az a négy középiskola elvégzésének megfelel. A négy középiskola elvégzésének okmányoszerű igazolása nem szükséges. Az alkalmazás egyelőre próba-időre szólana 3-4 korona napidij mellett, néhány napi próbaidő eltelte után azonban azok a hadirokkantak, akik rátermetségüket beigazolják, a segédtiszt státusba felvétetnének, itt részükre nyugdíjképeség biztosítható és évi illetményük maximálisan 3-4000 koronáig emelkedhetnek. Jelentkezni lehet a városi hadigondozó népirodában, a emgyei hadigondozó népirodába, valamint a fémipari szakiskolában levő szociális és munkaközvetítő irodában.

Schuster Ferenc hazaérkezett és fogászati működését Vár-utca 11. szám alatt ismét megkezdte.

Megpofozott rabló. Lakatos József cigány tegnap beállított egyik közeli tanyára ahol csak a gazdaasszony volt jelen s revolvertszegezve az asszonyra pénzt követelt tőle. A gazdaasszony azonban, aki természetes erős nő, nem ijedt meg, hanem úgy pofonvágta a rabló cigányt, hogy ez ikejtete kezéből a revolvvert. Ezer az asszony a cigányra vetette magát, a földre teperte, megkötözte, kocsira tette s behozta a rendőrségre, ahol a póruljárt cigányt letartóztatták.

Dr. Fülöp Ödön ügyvédi irodáját Arany János-utca 2. sz. alatt, Hungária-épületben újból megnyitotta.

Kérelem. Özv. Dank Ferencné, született Szabó Erzsébet magyar llamopigar munkásnő a haboru krízisékor 5 kiskoru gyermekével a románai Aszó községben lakott. 1916. évi október havában a románok visszavonulása alkalmával őt és 5 kiskoru gyermekét elfogták és Románia belsejébe internálták. Gyermekai azonban a változó viszonyok következtében az előnyomuló magyar csapatok kezére kerültek, akik a gyermekeket Magyarországra hozták, ahol a gyermekeknek nyomuk veszett. Bár ezóta már két év eltelt és folyamodó gyermekeinek feltalálása érdekében mindent megtett, azok hollétérol és sorsáról mindeztideig semmi hírt nem kapott. A gyermekek nevei Erzsébet 19 éves, Ferenc 18 éves, Anna 16 éves, Ilona 9 éves, és József 7 éves. Folyamodó végső kétségbeesésében az Országos Hadigondozó Hivatal közbenjárását kérte gyermekeinek feltalálása érdekében. Felkértenek ehhez képest a helyi hatóságok, menhelyek, jótékony egyesületek, s általában mondazok, kik a gyermekek hollétérol és sorsáról tudnak, hogy arról a Debrecen városi hadigondozó népiroda igazgatóságát értesíteni sziveskedjenek.

A helybeli kereskedelmi tanintézet összes tagozataiban (fiú és női felső kereskedelmi iskola, női kereskedelmi szaktanfolyam polgári fiúiskola, kereskedő tanonciskola) a tanítás f. hó 21-én, csütörtökön veszi kezdetét. Felkérjük a kosztadókat, hogy a náluk lakó vidéki tanulókat a tanítás megkezdéséről sürgönyileg sziveskedjenek értesíteni. Az igazgatóság.

A városi zeneiskolában a tanítás november hó 18-án, hétfőn megkezdődik.

Dr. Berényi István V. ker. tisztí orvos, szülész-nőorvos, a katonai szolgálat alól felmentetvén, Szent Anna-utca 51. szám alatt rendel, kerületi betegeknek d. e. 8-9, nőbetegeknek d. u. 2-4. Telefonszám 12-17.

Elveszett a Petőfi-téren ötdiókán egy kis foxterrier, Fidi névre hallgat. Mgetaláló adja át a helyivasut igazgatóságánál, ahol álló jutalomban részesül.

NYILTTÉR. *)

Portois Butorok
és lakásberendezések
legnagyobb választékban, előkelő kivitelben, minden áron
Wien, VII., Ungargasse 59-61.

Hirdetmény.

Debrecen város törvényhatóságának igazoló választmánya elkészítette a legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1919. évi névjegyzékét. A névjegyzék tájékoztató végett a **folyó évi november 17-től december 1-ig** Csóka Sámuel polgármester-helyettes főjegyző hivatalos helyiség ben 15 napi közzemlére tétetik ki, mely idő alatt ellene felebbezésnek van helye az állandó bíráló választmányhoz. A felebbezések Csóka Sámuel polgármester-helyettes főjegyzőhöz adandók be a hivatalos órák alatt.

Debrecen, 1918. évi nov. 16-án.

Polgármester.

Hirdetés.

Ideiglenes pergetett világos csemege met kg.-ja 35 korona, 4 1/2 kilós postadoboz csomagolással 167 korona. Csakis a pénz előzetes befizetésével szállítunk. Cserélünk viaszért mézet és pedig adunk egy kiló mézet egy kiló viaszért. Szeged-Vidéki Méhészegyesület Szeged, Osztrovski-utca 4. szám.

1 millió korona az esetleges főnyereménye az új állami magy. kir. III. osztálysorsjátéknak 55.000 nyeremény, egy jutalom összesen 14 millió 459 000 korona. Minden második sorsjegy nyer. Huzás november 20-án és 21-én. Válasszon e számokból: 52620 57182 59770 35614 13809 27245 41380 41393 87076 87078 Az első osztályú sorsjegy ára: egy nyolcad 1 K 50 f, negyed 3 K, fél 6 K, egész 12 K. Sorsjegyeket utánvétellel vagy befizetési lappal vagy az összeg előzetes befizetése ellenében ajánl az Értékesítő és Kereskedelmi r.-t. sorsjegy osztálya. Budapest, Dorottya-utca 6. (lezároltobant) Megrendeléshez levelező-lap elegendő. - Szétküldés a táborba is. A hiv. tervezet 5-ik §-a értelmében kezelési költség osztályonként 1/2 és 2/3 sorsjegy után 40, 2/3 sorsjegy után 50 fillér, 1/2 sorsjegy után 60 fillér, 1/3 sorsjegy után 70 fillér, 1/4 sorsjegy után 80 fillér, 1/5 sorsjegy után 90 fillér, egész sorsjegy után 1 korona.

Könyvujdonságok: Zemplényi Klára: EGY ELKÉSETT KEMBER ÉVEL. Ára 7.- Baizac: HONORINE. Regény. Ára 8.- Alba Nevis: KONFETTI. Ára 9.- Kuprin: A KRIPTA. Regény. Ára 8.- Szabolcsi Lajos: A CSILLAG FIA, egy nép tragédiája. Ára 8.50 Fantomas detektív kötetek, kötetenkénti ára K 4.- és 10% felár. Egy genialis kajandor a XX. században. A holt kéz. A titokzatos koldus. Az éjjeli bérkocsi. Fantomas, mint vizsgálóbíró. Juve halála. Az eltiint holttest. Lady Belthaim gyilkosa. LEGUJABB! Kaphatók: ACZEL HENRIK modern antiquariumában DEBRECZEN, ELSÓTAKARÉK-PALOTA.

Keresek azonnalra butorozott szoba-konyhás lakást, vagy butorozott szobát konyhasználattal esetleg csak butorozott szobát. Nemény, Royal szálloda.

Most megjelent könyvujdonságok:

- Bíró Lajos: MOLITOR HAZ. Regény. K (Szenzációs detektív regény). Ára 16.- Gábor Andor: VIDÁM KÖNYV. Novellák. Ára 10.- Gábor Andor: HÉT PILLANGÓ. Regény. Ára 14.- Forró Pál: HUSZONHÉTÉVESEK. Ára 9.- Anatole France: A SZILFASORON. Ára 8.- Szederkényi Anna: A TENGERNEK EGY CSÖPPJE. Ára 7.- Ady Endre: A HALOTTAK ÉLÉN. Ára 8.- Landsberger Artur: KACAGJ BAJAZZO. Ára 18.- Schumacher: LORD NELSON UTOLSÓ SZERELME. Ára 14.- Rákosi Viktor: PALOZSNÁKY TAMÁS, A NEGYEREJÜ KÁNTOR ÉS EGYÉB ELBESZÉLÉSEK. Ára 7.- Földi Mihály: SÖTÉTSÉG. Regény. Ára 9.- Jolánke Marés: LILLI NAGYNÉNI. Erkölcstörténet. Ára 6.50 Lakatos László: EGY VÁLÓPER TÖRTÉNETE. Ára 6.- Csathó Kálmán: BLANCHE VAGY A SZEGÉNY ROKON. Ára 7.- Farkas Pál: A FRANCIA FORRADALOM TÖRTÉNETE. 2 kötet. Ára 16.- Pilişy Lajos: DEKROA VIKTOR CSODALATOS ÉLETE. Ára 14.- Prohászka Ottokár: KULTURA ÉS TERROR. Ára 7.- Siklóssy László: APRÓ GYŰJTÉS. Ára 5.- Máriássy Ödön: A RAKÓCZY HÁRANG. Ára 7.- Joe Jenkins detektív kaladjai. I-II. Ára 7.- Aversenko: A TÜKÖR LELKE. Ára 6.- Berbarusse: A POKOL. Ára 14.- Strindberg: A BÜNBÁK. Ára 8.- Karinty Frigyes: A BÜVÖS SZÉK. Ára 60.- Drégely Gábor: EGY FÉRJ, AKI MINDENT TUD. Ára 5.20 Hermant Abel: HÍRES SZÍNÉSZNŐ. Ára 7.- Freund: A SEXUALITÁS ELMÉLETÉRŐL. Ára 3.50 Dr. Ferenczy: A LELKI PROBLÉMAK. Ára 6.50 Exner Kornél: ADÓGYI POLITIKÁK ÉS A LEGESLEGUJABB ADÓMÓDSZER. Ára 5.60 Scholtz: A GYAKORLATI SZEMÉSZET, orvosok és orvostanhallgatók részére. Ára 32.- Csergő Károly: KÖZIGAZGATÁSI FÓRUMOK. Ára 10.- Hozzá 10% háborús felár. Kaphatók: Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkereskedésében DEBRECZEN, Főposta mellett.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szőig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szőig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám Tanuló aki legalább 2 gimnáziumot reált, vagy polgárit végzett, felvétetik. Cím a via óhivatalban. Raktári hordók kigyalu va 10-180 hecto kádak és szállító hordók minden nagyságban. ADLER & SOHN Wein- und Fasshandlung Wien, III., Basumofskyg. 37. Telegramm: Adler-ohn Wien Telefon 3570. Káposztás hordók jókárban eladó. Miklóssy-utca 22. a húzturajdonosnál. Eladó magasszárú elegáns női cipő 46 os szám. Bethlen-utca 12. Eladó Ondódon 20 hold tanyás földbirtok. Teljesen jó gazdasági épületekkel. Értekezni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-n 17. Eladó Ondódon 10 és fél hold elsőosztályú szántóföld a nagynegyed szélén, Jóna tanya mellett, Perenczdűnő szélén, Értekezni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17. Eladó Ondódon 10 és fél hold elsőosztályú szántóföld a nagynegyed szélén, Jóna tanya mellett, Értekezni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17. Irodába ajánljuk jó fizetés mellett kereskedelmi végzet, gyakorlati bíró urileány. Cím a kiadóhivatalban. Különböző cégtábla és egy üvegajtó eladó Darabos-utca 7. sz. alatt. Eladó a Szoboszlói uton 3 hold tanyás fekete szántóföld. Városból 4 km-re Értekezni: Gazdák Bankjánál. Rikkancsok azonnal felvétetnek a kiadóhivatalban. Takarításra (irodahelyiségeknek) alkalmas jó munkású felvételük riac-utca 49. 2-ik udvar. Eladó Ondódon, a Cucában 10 és fél hold első osztályú tanyás földbirtok. A látóképi csárdán túl, a Máté ut szélén, Kertész és Vertesi tanyával szemben, kitűnő gazdasági épületekkel ellátva, 2 szobas lakás, görög istálló stb. Értekezni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Fajalma kicsinyben és nagyban maximális áron eladó G. Szabó Mihály ref. lelkésznel Tiszabecsen, Szatmár m.

Munkásember állandó munkára azonnal felvételük a kiadóhivatalban. Eladó Sámsoni-ut mentén Gereby telepen, a vasműz mellett, Mondon-utca 3. sz. ház, mely magában foglalja a szoba, 3 konyha, kamra, pincé és egyéb menhelyiségekkel ellátott lakást, 10-es teniszpályát, series és aprómárna özeget, görög stb. Az egész telek aro. kertessel van körükerítve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel ellátva. Értekezni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Mindenkinek tudni kell MI A RADIKALIZMUS? írta JÁSZI OSZKÁR. Ára 1 korona 10 fillér. Kapható Aczél Henrik antiquariumában Első Takarékp-alota.

VISZKETECSÉGET, SÖMÖRT, RÜHT a leggyorsabban elmulasztja a Dr. Fiesch-100 eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkál. mindig eredeti pecsétet Dr. Fiesch-100 kerjük. Probategy K 4.-, nagy tegely K 6.-, csaiadi tegely K 15.-. kapható a nevelési gyógyszertárakban vagy direct a készítőre rendelni: Dr. Fiesch E. „korona” gyógytára, Győr. Vételre a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49., a főpostával szemben.